Eesti-Ma-Rahwa

Kalender,

ehk

Täht-Ramat

1804

Aasta peäle, pärrast meie

Issanda Jesusse Kristusse

Sündimist.

(Sel Aastal on 366 Päwa.)

Tallinnas,

Trükkitud Minuthi Kirjadega.

Pärrast sedda kallist Jesusse Kristusse sündimist, on tannawo se 1804. Aasta.

Pärrast ma-ilma lomist	5753
Pärrast Luterusse oige Usso ülles-wõtmist	288
Pärrast wanna katko	147
Pärrast sedda kui wäggi Pranburgi läks	126
Pärrast sedda kui Toompä põllend	120
Pärrast sedda sure nälja hakkatust	109
Pärrast teist katko	94
Pärrast meie armolisssema Keisri- ja Sure Herra ALEXANDER PAWLOWITSCH sündimist	27
Pärrast sedda kui ta hakkand wallitsema	3

Pühha-Päwa Märk B.

Joulo- ja Wastka-päwa wahhel, on: 9 Nãddalat, ja 4 Päwa.

Märkide selletaminne.

Noor ku.

Essimenne werendel.

Täis ku.

Wiimne werendel.

Hea aadrit lasta.

Hea kuppo lasta.

Hea arstimisse-rohto wõtta.

Hea külwada ning istutada.

Hea lapsi woõrutada.

Sedda, mis pitkaliste peab kaswama.

Hea puid raiuda hone tarwis.

Ahjo tarwis.

p. pärrast.

p. l. pärrast lounat.

e. l. enne lounat.

P. Pühha.

Kristusse Ümberleikamiss. Luk. 2, 21.

1 Rede	Neäri-P.	Aita JESUS!
2 Loupääw	Abel, Set	

Jesus Egiptusse maal. Matt. 2, 13.

3 Pühhapääw	P. p. Neäri P.	∴ Selget
4 Esmasp.	Enok	ja
5 Teisipääw	Metusalem	wahhel wäg-
6 Kesknäddal	3 Kunn. Pääw.	ga kange
7 Neljasp.	Julianus	☽ 11, 49. p. L.
8 Rede	Erart	⌃ külmat
9 Loupääw	Peatus	Il-

JESUS 12 aastat wanna. Luk. 2, 41.

10 Pühhap	1 P. pärr. 3 K. P.	mat.
11 Esmasp	Ewraim	Lumme-
12 Teisipääw	Rein	saddo ja
13 Kesknäddal	Hilarius	
14 Neljasp.	Weliks	✓ ☼ 11, 0. p. L.
15 Rede	Tirick	Tuisk.
16 Loupääw	Aleksander	☁ Selle

Pulmad Kana-Liñnas. Joann. 2, 1.

17 Pühhap.	2 P. p. 3 K. P.	järrel
18 Esmasp.	Akoel	♣ on
19 Teisipääw.	Sara	pehmet ja
20 Kesknäddal	Wab. Sebast.	wahhel
21 Neljasp.	Neto	uddused
22 Rede	Winsent	☾ 9, 29. p. L.
23 Loupääw	Lotta	Ilmat

Peälikkust Kapernauma-liñnas. Matt. 8, 1.

24 Pühhap.	3 P. p. 3 K. P.	odata.
25 Esmasp.	Paaw. Ümber.	⌃
26 Teisipääw	Polikarpus	Selget
27 Kesknäddal	Krisostom	✠
28 Neljasp.	Karel	ja
39 Rede	Samuel	külmat Pä-
30 Loupääw	Adelgund	⌃ ● 1, 10. p. L.

JESUS Laewa peäl, Matt. 8, 23.

31 Pühhap.	4 P. p. 3 K. P. Anna.	wat.

12nel selle ku päwal, touseb päike kello 8. ning ühhe pole tundi, lähhäb alla, kello 3 ning ühhe pole tundi. Pääw on pitk 7. tundi, ja ö 17. tundi.

1	Esmasp.	Pirrit	Selget
2	Teisipääw	Küünla P.	Päwat,
3	Kesknäddal	Hanna	wahhel
4	Neljasp.	Weronika	kange
5	Rede	Agata	
6	Loupääw	Tio	☽ 7, 24. el.

Umbrohhust. Matt. 13, 24.

7	Pühhap.	3 P. p. 3 Kun. P.	Külmaga.
8	Esmasp.	Käsperdina	
9	Teisipääw	Salomon	∴ Lumme-
10	Kesknädda	Kolastika	saddo.
11	Neljasp.	Edo	Heit-
12	Rede	Eilalia	likkut
12	Loupääw	Penigna	☼ 2, 41. p. l.

Kristusse Ilmutaminne. Matt. 17, 1.

14	Pühhap.	6 P. p. 3 Kun. P.	Päwat.
15	Esmasp.	Waustina	Tuul-
16	Teisipääw	Juliana	set

Sel Kuul on tännawo 29 Päwa.

17	Kesknäddal	Aleksander	niisket
18	Neljasp.	Konkordia	segga-
19	Rede	Simon. Apost.	set
20	Loupääw	Eigarius	Ilmat.

Wina-Mäest. Matt. 20, 1.

21	Pühhap.	9 P. e. Kr. üll. P.	☾ 5, 54. p. l.
22	Esmasp.	Petri Pääw	Lum-
23	Teisipääw	Serenus	me-
24	Kesknäddal	Maddise P.	saddo
25	Neljasp.	Wiktorius	ja
26	Rede	Nestor	pehme
27	Loupääw	Leander	

Külwi Mehhest. Luk. 8, 4.

28	Pühhap.	8 P. e. Kr. üll. P.	Ilm.
29	Esmasp.	Justus	☾ 0. 52. e. l.

16nel felle ku päwal touseb päike kello 7. lähhäb alla, kello 5. Pääw on 10, ℔ agga 14. tundi pikk.

1 Teisipääw	Albinus	Kange
2 Kesknäddal	Medea	tuul,
3 Neljasp.	Fers	wahhel
4 Rede	Adrian	
5 Loupääw	Angelus	Lummi-

Pimme Tee äres. Luk 18, 31.

6 Pühhap.	Paast: P.	☽ 3, 43. p. L.
7 Esmasp.	Kotwrid	sao-
8 Teisipääw	Wast P. Pöörd P.	wahhel
9 Kesknäddal	Tuchka Pääw.	☩
10 Neljasp.	Perpetua	Külma-
11 Rede	Konstantin	ga.
12 Loupääw	Krekor	Sel-

Kristusse Kiusatamisseft. Matt. 4, 1.

13 Pühhap.	1 P. Paastus	get
14 Esmasp.	Sakarias	☉ 7, 21. e. L.
15 Teisipääw	Longinus	Päwat,
16 Kesknäddal	Kert	☩
17 Neljasp.	Truto	kül-

18 Rede	Willemina	mat
19 Loupääw	Kabriel	Söd.

Kananea Naesest. Matt. 15, 21.

20 Pühhap.	2 P. Paastus.	Päwal
21 Esmasp.	Pent	☩ sulla;
22 Teisipääw	Rawael	☾ 11, 23. e. L.
23 Kesknäddal	Tiits	Tuul
24 Neljasp.	Kasimir	∴ lumme-
25 Rede	Paast. M. P.	tuie k,
26 Loupääw	Emmanuel	wihma-

Eest kes Kurratist waewatud. Luk. 11, 14.

27 Pühhap.	3 P. Paastus.	ga
28 Esmasp.	Kustaw	segga-
29 Teisipääw	Rideon	● 10, 15. e. L.
30 Kesknädd.	Kido	tut.
31 Neljasp.	Adonias	☓

Ionel selle ku päwal touseb päike kello 6, lähhäb alla kello 6 pääw on 12. ja ö 12. tundipikk.

APRILIS. Jürri-ehk Mahla Ku.

1 Rede	Karjaliste P.	Wihma-
2 Loupääw	Teodorus	

5000 Mehhe söötmissest. Joann. 6, 1.

3 Pühhap.	4 P. Paastus.	sad-
4 Esmasp.	Ambros	do,
5 Teisipääw	Maksim.	☽ 1, 36. e. L.
6 Kesknäddal	Kölestin	✗ lum-
7 Neljasp.	Aaron	∴ mega.
8 Rede	Liborius	
9 Loupääw	Pogislaus	Päwat

JESUS kiwwidega wissatud. Joann. 8, 46.

10 Pühhap.	5 P. Paastus.	akka-
11 Esmasp	Julius	wat
12 Teisipääw	Etsekiel	selge-
13 Kesknäddal	Servasius	☉ 0, 4. e. L.
14 Neljasp.	Küñni-P.	✗
15 Rede	Karin	maks
16 Loupääw	Rudolw	∴ jäma

Sel Kuul on 30 Päwa.

Kristusse Sisse-söitmissest. Matt. 21, 1.

17 Pühhap.	6 P. Paastus.	Wahhel
18 Esmasp.	Apollonius	♣
19 Teisipääw	Timon	wihm,
20 Kesknäddal	Adolarius	wahhel
21 Neljasp.	Suur Neljas P.	☾ 1, 8. e. L.
22 Rede	Suur Rede.	kange
23 Loupääw	Jürri P.	tuul.

Kristusse Üllestousmissest. Mark. 16, 1.

24 Pühhap.	1 Pühha	Soe-
25 Esmasp.	2 Pühha	Markusse P.
26 Teisipääw	3 Pühha	mat
27 Kesknäddal	Ludolw.	Pä-
28 Neljasp.	Klaus	∴
29 Rede	Witalis	wat.
30 Loupääw	Reinmund.	^

12nel selle ku päwal touseb päilik, pole Tundi pärrast kello 4 ning lähhäb alla, pool tundi pärrast kello 7. Pääw on pitk 15. ja ö 9. Tundi.

Kiünipandud Ukſist. Joann. 20, 19.

1 Pühhap.	P.p.Üll.P.Wolbr.	☽	1, 21. p. L.
2 Esmasp.	Sigismund	♚	Muist
3 Teiſipääw	Risti. Leidm.		uddu-
4 Keſknäddal	Kottart	☓	ſed
5 Neljasp.	Suſanna		ja
6 Rede	Tomiſilla		willud
7 Loupääw	Tanislaus		Päwat.

Heast Karjatsest. Joann. 10, 11.

8 Pühhap.	2 P.p.üllest.P.		
9 Esmasp.	Job	☓	Kange
10 Teiſipääw	Parnabas		tuul,
11 Keſknäddal	Wiktor		kui-
12 Neljasp.	Kert	☼	3, 52. p. L.
13 Rede	Sabina		wad
14 Loupääw	Sohwi	∴	willud

Ürrikesse aia pärrast. Joann. 16, 16.

15 Pühhap.	3 P. p. üllest. P.		Päwat.
16 Esmasp.	Jodokus		
17 Teiſipääw	Erik	∴	Tuul,
18 Keſknädda	Nikander	✝	wahhel
19 Neljasp.	Liſmo Rist P.		wihm,
20 Rede	Pill	☾	10, 52. e. L.
21 Loupääw	Teſiderius		willo,

Kristusse Ürraminnemisfest. Joann. 16, 5.

22 Pühhap.	4 P. p. üllest. P.		ja
23 Esmasp.	Eduard	☓	kuiw
24 Teiſipääw	Pendiks		Soemad
25 Keſknäddal	Urwan		Päwat,
26 Neljasp.	Tule Risti P.		mür-
27 Rede	Peet	●	1, 7. e. L.
28 Loupääw	Willem		ris-

Öigest Pallumisfest. Joann. 16. 23.

29 Pühhap.	5 P.p.üllest.P.		tamis-
30 Esmasp.	Petronella	♚	ſe-
31 Teiſipääw	Wikand	✝	ga.

8mal ſelle ku päwal touſeb päike pole tundi pärraſt kello 8. ning lähhab alla pole tundi pärraſt kello 8. Pääw on pikk 17. ℔ agga 7. tundi.

1 Kesknäddal	Kotskal		Tuul-
2 Neljasp.	SuurRistiP.		set ja
3 Rede	Rasmus	✝ ☽	2, 58. e. L.
4 Loupääw	Liso		selget

Römustajast. Joann. 15, 26.

5 Pühhap.	6P.p.ÜllestP.		Päwat.
6 Esmasp.	Artemius		Soemad
7 Teisip.	Lukretsia		Päwad,
8 Kesknäddal	Medardus	∴	
9 Neljasp.	Pikkem Pääw.		nende
10 Rede	Pertram	✝	järrel
11 Loupääw	Wlawius	●	6, 25. e. L.

Pühhast Waimust. Joann. 14, 23.

12 Pühhap	4 Pühhi		woiks
13 Esmasp.	2 Pühha		wihm
14 Teisipääw	3 Pühha		mürris-
15 Kesknädda	Widi P.		ta-
16 Neljasp.	Justina		misse-
17 Rede	Kreet	✝	ja

18 Loupääw	Nikander	☾	5, 38. p. L.

Kristus ja Nikodemus. Joann. 3, 1.

19 Pühhap.	JaaniJumm.P.		rahhega
20 Esmasp.	Abgarus		feggatut
21 Teisipääw	Rael		tulla.
22 Kesknäddal	Ahkasius	∴	Wihma-
23 Neljasp.	Pasilius		set
24 Rede	JaaniPääw.		Päwat
25 Loupääw	Kristiana	●	8, 46. e L.

Nikkast Mehhest. Luk 16, 19.

26 Pühhap.	1 P.p.3 a.J.P.	Jetta	Selge
27 Esmasp.	Ladislaus	●	
28 Teisipääw	Josua		ja
29 Kesknäd.	Peetr. Pawl.P.		tuul
30 Neljasp.	Judit	✝	

Ionel selle Ku Päwal touseb päike 3. werendel pärrast kello 2. ning lähhäb alla, üks werendel pärrast kello 9. Pääw on pikk 18 ning üks pool Tundi. Ö on 5 ning üks pool tundi.

1	Rede	Teobald	Wihmaſet
2	Loupääw	Heina Mar. P.	☽ 0, 28 v. l.

Surest Ühto-sõma-aiast. Luk. 14, 16.

3	Pühhap.	✠ P. p. 3. a. J. P.	Päwat.
4	Esmasp.	Ulrik	Mürs-
5	Teisipääw	Anselm	✠ rista-
6	Keskнäddal	Hektor	minne,
7	Neljasp.	Temetrius	rahhe-
8	Rede	Trino	ga.
9	Loupääw	Kilian	✠

Kaddunud Lambast. Luk. 15, 1.

10	Pühhap.	✠ P. p. 3 a. J. P.	☀ 7, 28. p. l.
11	Esmasp.	Eleonora	Tuul-
12	Teisipääw	Hindrik	ſet,
13	Keskнäddal	Marrette P.	ſelget,
14	Neljasp.	Donawent	Päwad
15	Rede	Apoſt. Jagg.	on odata.
16	Loupääw	Anansſt	● Sõjad

Olge armoliſed. Luk. 6, 36.

17	Pühhap.	✠ P. p. 3. a. J. P.	Ilmat
18	Esmasp.	Roſina	☾ 10, 29. p. l.

19	Teisipääw	Ruwina	∴ wihma-
20	Keskнäddal	Elias	ja
21	Neljasp.	Taniel	mürris-
22	Rede	Apollina	tamis-
23	Loupääw	Karolina	ſega.

Rohkeſt Kalla-Sagiſt. Luk. 5, 1.

24	Pühhap.	✠ P. p. 3. a. J. P.	● 5, 57. p. l.
25	Esmasp.	Jacobi P.	Selge
26	Teisipääw	Anno	ja
27	Keskнäddal	Marta	ſoe.
28	Neljasp.	Peadriks	Uddu-
29	Rede	Olowi-Pääw.	ſed
30	Loupääw	Abdon	✠ ööd.

Wariſeride Hingusſest. Matt. 5, 20.

31	Pühhap.	✠ P. p. 3. a. J. P.	

14nel ſelle ku päwal touſeb päike 3. werendel pärraſt kello 4 ning lähhäb alla werendel pärraſt kello 7. pääw on pikk 14. ning üks pool, ö agga 9 ning üks pool tundi.

1 Esmasp.	Pectri Wang.	☽ 11, 37. e. l.
2 Teisipääw	Annibal	Head
3 Kesknäddal	Eleasar	kaunid
4 Neljasp.	Judas	ja
5 Rede	Tominikus	sojad
6 Loupääw	Eigenius	⅄ Päwad.

4000 Mehhe söötmisest. Mark. 8, 1.

7 Pühhap.	7 P.p.3.a.J.P.	Wihma-
8 Esmasp.	Siriakus	saddo,
9 Teisipääw	Romanus	☼ 7, 5. e. l.
10 Kesknäddal	Lauritse P.	⚹ mürris-
11 Neljasp.	Herm	☩ tamis-
12 Rede	Eisebius	sega.
13 Loupääw	Klara	Kange

Walle Prohwetidest. Matt. 7, 15.

14 Pühhap.	8 P. p. 3. a. J. P.	wihm,
15 Esmasp.	Rukki Mar. P.	pärrast
16 Teisipääw	Isaak	☩ ☾ 3, 14. e. l.
17 Kesknäddal	Onesimus	sedda

18 Neljasp.	Leno	selge
19 Rede	Sebalt	⚹ ja
20 Loupääw	Rut	tuulne.

Üllekohtsest Maia-piddajast. Luk. 16, 1.

21 Pühhap.	9 P.p.3.a.J.P.	Sojad
22 Esmasp.	Sakeus	⅄ Päwad.
23 Teisipääw	Parsabas	● 5, 37. e. l.
24 Kesknäddal	Pertli P.	∴ Selge
25 Neljasp.	Ludwik	taew.
26 Rede	Ireneus	Pilw-
27 Loupääw	Perend	⅄ sed

Jerusalemma linna ärrarikmisest Luk. 19, 41.

28 Pühhap.	10 P.p. 3.a.J.P.	wihma-
29 Esmasp.	Joann. Kukk.	sed
30 Teisipääw	Rebekka	Päwad.
31 Kesknäddal	Penjamin	● ☽ 5, 56. e. l.

14. selle ku päwal tous b päikez. werendel pärrast kello 14 ning lahhaballa, were del pära kello 7. Pääw on pikk 14 ning üks pool, ö agga 9. ning üks pool tundi.

SEPTEMBER Süggise-ehk Mihkli-Ku.

1 Neljaspääw	Ekidius	Sojad
2 Rede	Elisa	ja
3 Loupääw	Reinard	kuiwad

Wariserist ja Tölnerist, Luk. 18, 9.

4 Pühhap.	11 P.p.3.a.J.P.	Päwad
5 Esmasp.	Magnus	pörawad
6 Teisip.	Regina	✓ Wihma-
7 Kesknäddal	Kay	☼ 5, 32. p. L.
8 Neljasp.	M. Sündimiune	ja
9 Rede	Abigail	✗ Tule
10 Loupääw	Eobald	♣ pole.

Kurdist ja keletumast, Mark. 7, 31.

11 Pühhap.	12 P.p.3.a.J.P.	Pööri Pääw.
12 Esmasp.	Sirus	Taew on
13 Teisipääw	Amatus	✝ ∴ pilwes
14 Kesknäddal	Risti Üllend.	☾ 9, 21. e. L.
15 Neljasp.	Nikodemus	^ wahhel
16 Rede	Eiwemia	söe
17 Loupääw	Titus	♥ wihmaga.

Sel Kuul on 30 Päwa.

Preestrist ja Lewitist. Luk. 10, 23.

18 Pühhap.	13 P.p.3.a.J.P.	Willud
19 Esmasp.	Waustus	uddused
20 Teisipääw	Töns	^ Päwad
21 Kesknäddal	Mattensse P.	● 7, 58. p L.
22 Neljasp.	Morits	♣ wihma-
23 Rede	Osea	ga akka-
24 Loupääw	Kleowas	wad

Kümnest Piddali-Löbbisest. Luk. 17, 11.

25 Pühhap.	14 P.p.3.a.J.P.	tulla.
26 Esmasp.	Tetel	Kange
27 Teisipääw	Adolw	^ tuul.
28 Kesknäddal	Wentsel	∴ Selged
29 Neljasp.	Mihkli P.	Päwad
30 Rede	Hironimus	☽ 0, 19. e. L.

12nel selle ku päwal touseb päike kello 6. ning lähhäb alla kello 6. pääw on pitk 12. ning ö ka 12. tundi.

1 Loupääw	Wolrad	Monni
Mammonast. Matt. 6, 24.		
2 Pühhap.	15 P. p. 3. a. J. P.	selged
3 Esmasp.	Wolmer	^ Päwad:
4 Teisip.	Prants	nende
5 Kesknäddal	Wides	järrel
6 Neljasp.	Amalia	^ akka-
7 Rede	Susanna	✝ ☉ 3, 19. e. L.
8 Loupääw	Kustaw	♣ wad
Naini-Linna-Surnust, Luk. 7, 11.		
9 Pühhap.	16 P. p. 3. a. J. P.	santid
10 Esmasp.	Purkart	roppud
11 Teisipääw	Angelus	wihma-
12 Kesknäddal	Mai	✓ sed
13 Neljasp.	Teresia	☾ 6, 11. p. L.
14 Rede	Kalikstus	✝ Ilmad
15 Loupääw	Heddo	♣ tulla.
Wee-tobbisest. Luk. 14, 1.		
16 Pühhap.	17 P. p. 3 a. J. P.	Niis-
17 Esmasp.	Olop	ked

18 Teisipääw	Lukas	seggased
19 Kesknäddal	Lutsius	♣ Päwad,
20 Neljasp.	Wendelin	kange
21 Rede	Ursel	● 0, 52. p. L.
22 Loupääw	Sewerin	tuul,
Suremast Kässust. Matt. 22, 34.		
23 Pühhap.	18 P. p. 3 a. J. P.	kül-
24 Esmasp.	Wlorentin	mad
25 Teisipääw	Kristian	^ Ödd.
26 Kesknäddal	Amandus	Wihm,
27 Neljasp.	Wilip	lumme-
28 Rede	Engelbregt	✓ ga
29 Loupääw	Absalom	☽ 5, 20. p. L.
Alwatud Innimessest. Matt. 9, 1.		
30 Pühhap.	19 P. p. 3. a. J. P.	segga-
31 Esmasp.	Wolwgang	tud.

16nel selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 7 ning lähhäb alla pole tundi pärrast kello 5, pääw on pitk 9. ö 15. tundi.

1	Teisipääw	Pühhade P.	Nisked,
2	Neſknäddal	Hingede P.	uddused,
3	Neljasp.	Kottlieb	✓ wahhel
4	Rede	Ott	külmad,
5	Loupääw	Käsper	☀ 1, 4. p. L.

Pulma Rideſt, Matt. 22, 1.

6	Pühhap.	20 P. p. 3. a. J. P.	wahhel
7	Esmasp.	Klaudius	whmaſed
8	Teisipääw	Writz	Päwad.
9	Neſknäddal	Teodora	Lumme-
10	Neljasp.	Martin Lutter	∴ ſaddo.
11	Rede	Martin Piiſk.	☾ 6, 22, e. L.
12	Loupääw	Arkadius	

Kunninga-Mehhe-Poiaſt, Joann. 4, 47.

13	Pühhap.	21 P. p. 3. a. J. P.	Külmad
14	Esmasp.	Leopold	Öod.
15	Teisipääw	Atanasius	^
16	Neſknäddal	Alweus	♠ Kange

17	Neljasp.	Jonas	tuul,
18	Rede	Esra	ſelle
19	Loupääw	Liisbet	järrel

Kawwalaſt Sullaſeſt Matt. 18, 23.

20	Pühhap.	22 P. p. 3. a. J. P.	○ 7, 40. e. L.
2	Esmasp.	Mar. Ohwerd.	akka-
22	Teisipääw	Seſilia	^ wad
23	Neſknäddal	Klement	kü me-
24	Neljasp.	Joſias	mad
25	Rede	Kaddrina P.	Päwad
26	Loupääw	Iſai	Lumme-

Kristusse Sisse-ſõitmiseſt, Matt. 21, 1.

27	Pühhap.	1 Kr. Tull. P.	ſaoga
28	Esmasp.	Künter	☽ 7, 48. e. L.
29	Teisipääw	Ewert	^ tul-
30	Neſknäddal	Andreſe P.	∴ la.

9mal ſelle kü päwal touſeb päike pole tundi pärraſt kello 8 ning lähhäb alla pole tundi pärraſt kello 3. pääw on pikk 7. ♂ agga 17 tundi.

1	Neljaspääw	Arent	Külmad,
2	Rede	Kanutus	selged
3	Loupääw	Barbo	Päwad.

Tähhet, eñne wimist Päwa. Luk. 21, 25.

4	Pühhap.	2 Kr. Tull. P.	☉ 11, 20. p. l.
5	Esmasp.	Wolber	Lumme-
6	Teisipääw	Niggolas	saddo;
7	Keskнäddal	Natalia	uddu-
8	Neljasp.	Maria Sam.	sed,
9	Rede	Juhkum	ja
10	Loupääw	Lühhem Pääw.	sullad

Joannes Wangi-Tornis. Matt. 11, 2.

11	Pühhap.	3 Kr. Tull. P.	☾ 10, 2. p. l.
12	Esmasp.	Ottilia	Ilmad.
13	Teisipääw	Lutsia	Pehh-
14	Keskнädd	Nikasius	med
15	Neljasp.	Johanna	Päwad,
16	Rede	Lidia	pea
17	Loupääw	Albina	

Joannesse Tunnistusfest. Joann 1, 19.

18	Pühhap.	4 Kr. Tull. P.	külm
19	Esmasp.	Nott	pea
20	Teisipääw	Abraam	● 2, 52. e. l.
21	Keskнäddal	Toma Pääw	sulla.
22	Neljasp.	Peata	∴ Selged
23	Rede	Ado	ja külmad
24	Loupääw	Ewa	Päwad

Kristusse Sünnoimisfest. Luk. 2, 1.

25	Pühhap.	Joulo	tewad
26	Esmasp	Teine Pühha	Aasta
27	Teisipääw	Kolmas Pühha	☽ 7, 14. p l.
28	Keskнäddal	Süta Laste P.	peäle
29	Neljasp.	Noa	Ots.
30	Rede	Tawet	
31	Loupääw	Silwester.	

Iouel selle ku päwal touseb päike werendel pärrast kello 9. ja lähhäb alla 3. werendel pärrast kello 2. pääw on pikk 5. ja üks pooltundi, ö ogga 18. ja üks pool tundi.

Päwa- ja Ku-Warjutamisseſt.

Sel aastal on 3 Päike ja kaks Ku-Warjutamisſed: agga meie Paikus on neist ennam mitte kui üks Päwa- ja need kaks Ku-warjutamisſed nähtawad.

Se Päwa-warjutaminne on ſelle kolmekümnemal Neäri-Ku Päwal kello ühhe aial pärraſt Lounat: keige-ſurem Warjutaminne (ennam kui 11 Tolli) on pärraſt Kello kaks, ja temma Ots kello pool nelja aial.

Se eſsimenne Ku-warjutaminne ſünnib ſel neljateistkümnemal Neäri-Ku Päwal Öhto, kello kümme aial. Surem Warjutaminne, liggi 5 Tolli, on warsti pärraſt Kello üksteistkümme ja Ots üks Werendel Kello ühhe peäle Öö-aial. Se teine Ku-warjutaminne on ſel kümnemal Heina-ku-Päwal, Öhto kello Kue aial, agga meie Paikus on ennam mitte kui temma Ots nähtaw.

Lada piddamisſed Eeesti-Maal.

Neäri Kuus: 7mal ja 8mal Päwal Paltiſi Liñnas, on Lada, kus kerſsugguſt kaupa, weikſid ja hobboſid müakſe. Selſammal Kuul 10mal ja 11mal Päwal, Hapſalo Linnas, nendaſammoti Lada. Selſammal Kuul, ſeitsmel, ja kahheksamal Päwal kolmat kümmend, Rakwerre Liñnas, ſeſammaſuggune Lada. Kürnla Ku kolmandamal Päwal Paide-Linnas, ſeſammaſuggune Lada. Jaani-Ku 16mal ja 17mal Päwal Rakwerre-Liñnas, nendaſammoti Lada. Selſammal Kuul 20nemaſt Päwaſt ſadik, ku ötſani Tallinnas ſuur Lada keigeſugguſe kaubaga. Selſammal Kuul 2-mal Päwal Paides nendaſammoti Lada. Mihkli-Ku, 14mal ja 15mal Päwal Hapſalus. Selſammal Kuul 26mal, 27mal, 28mal Päwal Talliñnas, Weikſe- ja Hobboſe-Lada, Wirro- ja Karja-wärrawa-ees. Wina Ku eſsimeſſel ja teiſel Päwal Paltiſi Liñnas, Weikſe-hobboſe- ja keigeſuggu-ſe Kauba Lada.

Lühhikenne Öppetus,

kuida Innimenne äkkilisse Surma- ja mu hädda sees woib aidetud sada:

Siin tulleb ülleültse tähhele panna: kui sa juhtud sesugguſt innimeſt näggema, kes näitab ſurnud ollewad, siis käi holega ja moistlikkult temmaga ümber, seſt muido woib temma ärrasurra, kui ta weel ehk ellus on. — Keik rided, mis temma ihho wahheſt pigistawad, peab wäljatombama ja tedda ennast honesse, mis seäl liggidal ehk ühte tuppa widama, ma, kus ep olle sumbund haiso. Kandes sage temma pea ikka üllespiddi hoitud. Heida tedda parrema külje peäle ja sada keik, kellel seäl teggemiſt ep olle, temma jureſt ärra. Abbi teggemisse jures käi hellaste ja targalt temmaga ümber ja ärra jätta enne järrele, kui sa keige wähhemalt 4 ehk 6 tundi keik temma kallal saad katsunud. Kui se innimenne siiski ei pörra ellama, siis kañna ommeti weel temma eeſt hoolt ja ärra salli mitte, et tedda kohhe mahhamaetakse, waid murretse enneminne, et ta ühhe kambrisse jääb, kus ep olle wäaga soe, kus head innimesſed temma järrel waatwad ja soja riettega tedda kiñnikatwad, señni kui Surno haiſuſt tuñnukse, et temma töesi ſurnud on. — Kui jälle kegi abbi sanud, et temma jälle pörab ellama, siis seisko temma weel monned päwad wagga, ja olgo kassin sõnisse ja jomisse poleſt. On üks tokter ehk wälsker liggimail, siis peab neid sedaamaid kutſutama. Eñne kui nemmad tullewad, woid sa sedda, mis

mis nüüd öppetakse, keige holega temma kallal katsuda.

I. Kuida innimest peab ellusse aitma, kes uppund on.

Kui sa üht uppund innimest wee seest wäljatombad, siis hoia, et sa temmale wigga ei te. Wata hästi järrele, et kui tedda ärrawiakse, temma pea ei seisa allaspiddi. Kes üht uppund innimest jallapiddi ühhe penni ehk warna külge panneb rippuma, arwates et se temmale head teeb, ehk wadi peäl tedda weretab, se teeb temmale kahio.

1) Kui sa üht uppund innimest saad honesse winud, siis kuiwata temma ihho sojatud willase ridega, puhhasta temma suu ja ninna röggast ja katta tedda tekkidega, padjadega, soja liwa ehk pallawa tuhhaga, ehk pallawa sittaga laudast, nenda kinni, et temma silma näggo üksi katmatta jääb. Saab se soe liiw ehk misga sa tedda kinnikatsid, ärra

ärra jahtunud, siis sojenda sedda ueste ja panne temma ihho peäle, et se wähhe hawalt, sojemaks saab Juhtub seäl üks suur ja lai pets-ahhi ollema, mis leiwa teggemisse järrel weel kaunis soe on, siis woid sinna sedda uppund innimest ka seänna ahjo peäle pañna.

2) Ni pea kui selle uppund innimesse nahk pehmeks ja temma ihho jälle wähhe hawalt sojaks lähhäb; kui temma rind kergib; kui temma silmanäggo hakkab liikuma; kui temma süddamekoht hakkab tuksuma; kui temma mokkad punnaseks lõwad ning temma jallad hakkawad wärrisema; siis ööru tedda jälle sojatud willase ridega ja temma jallatallad harjaga, ja pea kange haisoga rohhud, kui on öörutud märeigast, sinnepit ja tougatud küüslauko temma Ninna al.

3) Ühtlasse katsko üks teine tuggew ja terwe innimenne, hinge selle uppund innimesse ninnasse ehk temma suhho puhhuda. Sedda

)(woib

wolb sel wisil tehha: pea temma ninna söörmed kiñni ja puhhu tuggewaste ja hästi kaua temma su sisse — ehk kui temma su kiñni on, siis wötta ühhe sulle ehk nisugguse pilliroo, mis kangrud polide al prukiwad, pista selle otsa temma ninna söörme sisse, teist ninna söörmet pea kiñni ja nüüd puhhu tuggewaste selle pilliroo läbbi.

4) Siis on ka hea, kui sa temmale lussikaga wina hiljokeste su sisse kallad, nenda et ta üks ehk kaks su täit sestsammast winast saab. On üks prits ehk trehtel kä jures, siis woib se wiin ka sellega temma suhho sada pritsitud ehk kallatud. Ka se tulleb wahhest uppund innimesele kasuks, kui sa ühhe sulega, mis ölli sisse kastetud, temma kurko kuttistad.

5) Aia temmale pool wet ja pool wina Klisteriga taggant sisse.

6) Wotta teekañno, teekatla ehk ka ühhe puddeli, täida sedda weega, mis hästi külm on,

ja lasse nüüd üllewelt kõrgelt sedda külma wet tilk hawalt selle uppund innimesse süddame kohha peale tilkuda. Ep olle ka iggakord tarwis et temmale saab adrit lastud. Siis agga, kui uppund innimesse silma nägo punnaseks ehk sinniseks lönud ja kui temma werreſoned wägga paisunud on, siis woib temma parrema käle adrit lasta ja ühhe talriko täie werd temmalt wotta.

II. Mis innimesega tulleb tehha, kedda külm on wötnud, nenda et temma näitab surnud ollewad.

1) Hoia, et sa tedda mitte soja tuppa ei wi waid panne tedda mahha rehhe alla ehk ühte kambri, mis ep olle kütta sanud. Katta tedda lummega kiñni; ehk kui lund ei juhtu ollema, siis wötta rättikud, kasta neid külma wee sisse ja panne neid temma peale ni kaua, kui tuñuukse, et ta ihho hakkab so-

jaks sama ja temma liikmed ennam kanged ei olle.

2) Üks tuggew ja terwe innimenne puhhugo temmale su ehk ninna sõõrmette läbbi hinge sisse, nenda kui enne 3ma numri sees on õppetatud, et uppund innimesse kallal peab sama tehtud.

3) Lasse külma wet ühhe puddeli seest üllewelt kõrgelt temma süddame kohha peäle tilkuda.

4) Nüüd woid sa keik temma ihho lummega õõruda ehk rättikuttega, mis külma wee sisse kastetud. Katsu ka ühhe õllise sullega temma kurko kuttistada.

5) Ni pea, kui tuñmukse, et temma ihho üllenltse ja ühhetassa hakkab sojaks sama, siis panne tedda wodi sisse ja lasse kaks innimest ihho alkasti temma jure heita, et temma saaks sojendud. — On külm agga monned liikmed ärra wõtnud, siis peab neid lummega ehk rättikuttega, mis külma wee sees

sees märjaks kastetud, kiñni katma ja õõruma, ommeti nenda, et needsinnadsed liikmed wigga ei sa. Äkkilisse soja eest pead sa neid wägga hoidma, seest se teeb suurt kahjo.

III. Kuida innimest peab ellusse aitma, kes üllespodud ehk kägistud on.

1) Leika tedda seddamaid mahha, agga hoia selle mahha-leikamisse jures, et sa sedda innimest ei lasse raskeste mahhakukkuda. Kui ta mahha woetud on, siis peästa keik temma rided temma ümbert lahti ja wi tedda oue tule kätte, ehk ühhe lahti tehtud toa akna ette, et tuul temma peäl käib.

2) Pista ühhe sulle otsa õlli, pima, woi ehk mu raswa sisse ja kuttista sellega temma kurko, ja pea kange haisoga robhud, kui on õõrutud märeigast ja tougatud küüslauko temma ninna al.

3) Lasse temma käele adrit, et werri rohkeste jookseb.

4) Puhhu

4) Puhhu temmale hinge sisse (nenda kui selle ramato kolmandama numri sees jo õppetatud on, et uppund innimessel peab tehtama) ja ripputa külma wet temma riñna ja silmanäo peäle.

5) Panne tedda põlwest sadik seisma ühhe nou sisse, mis soja weega täidetud ja wee sekka panne sinnepit ehk tuhka. — Nüüd woid sa kannapersed, raudrohhud, kassepu lehhed ja muud kange haisoga rohhud keta ja rättikud selle rohho-wee sisse kasta ja neid temma ümber kätte, reiette ja kõhho pañna — ehk tedda ka soja wee sisse pañna, mis mitte pallaw ei olle, sest se teeb temmale kahjo.

6) Tilguta külma wet üllewelt kõrgelt temma süddame kohha peäle, nenda kui jubba 6mas numris on õppetatud, et uppund innimessele peab sama tehtud.

7) Aja

7) Aja temmale klisteriga wet ja wina taggant sisse.

8) Hakkab se willets innimenne hingama, siis añna temmale weel monned päwat wet mis ädikaga seggatud; jõhwikamarja sahwti mis we ja meega seggatud on (Klukwa) ehk pettipima jua. Iggapääw woid sa temmale ükskord wet ja wina taggand sisse aiada — nenda sammoti ka soja wet ükskord päwas temmale walmistada, et ta ommad jallad selle sees peab. — Ka tulleb se temmale kassuks, kui ta essimeste päwadega iggapääw rohto sissewõttab, mis tedda passandama ajab.

9) Need sinnised märgid, mis ehk temma külges on, peawad soja ädika-ja winaga sama pestud.

10) Lapsokessi, kes on ärraläkkastand, peab selsammal wisil katsma ellusse aidata, kui neid, kes üllespodud ehk kägistud on.

Agga

Agga ärra lasse neile mitte adrit, waid selle asemel panne neile 4, 5 ehk 6 merrekaant kaela külge ehk kui neid ei juhtu ollema, siis woid sa lapse kulla tagga kuppo lasta. Saab se tehtud, siis panne nisuggust last kaelast sadik leige wee sisse seisma ja panne ördutud märeigast ehk happo taignat sinnepi ja ädikaga, nartsudega temma jalla talla alla. Ärra wõtta ellades nõdra last enne se kõrwa sängi maggama, sest paljo lapsi on sel wisil ärra röhhutud ja surma sanud.

(Teine Jäggo tullewal Aastal.)